

آشنایی با برخی نام های تاریخی - مذهبی

نام ها	توضیحات
آذرباد	نام یکی از موبدان و دانشمندان قدیم ایران معاصر اردشیر بابکان.
آزر	نام جد مادری حضرت ابراهیم (ع)
آزرمیدخت	نام دختر خسرو پرویز که بعد از خواهرش پوراندهخت به مدت چهارماه در ایران پادشاهی کرد.
آصف	پسر برخیا، وزیر مشهور حضرت سلیمان (ع) پادشاه بنی اسرائیل
ابومسلم	عبدالرحمان بن مسلم خراسانی، از آزادیخواهان و دلیران ایرانی که در مرو برضد مروان حمار خلیفه اموی قیام کرد.
ارتاباز	نام فرمانده سپاه خشایارشا در جنگ با یونانی ها
اسرائیل	لقب حضرت یعقوب (ع) ، پسر اسحاق پیغمبر (ع)
اسفار	نام سردار معروف دیلمی، پسر شیرویه که به تحریک المقتدر عباسی به دست چند تن از سپاهیاناش کشته شد.
افشین	نام اصلی او خیزر بن کاوس ، سردار ایرانی که به فرمان معتمد عباسی، بابک را به حيله گرفت و به بغداد فرستاد. معتمد بابک را کشت و سپس افشین را هم با وجود خدماتی که به خلیفه کرده بود به دار آویخت.
الغ بیگ	الغ یعنی بزرگ و توانا-از پادشاهان تیموری که زیچ معروف را در سمرقند ساخت.

انوش	نام پسر شیث پیامبر(ع)
انوشتگین	نام پدر قطب الدین خوارزمشاه که غلام ترک در دربار ملکشاه پسرآلب ارسلان بود
ایاز	ایاز اویماق، نام غلام سلطان محمود غزنوی که به واسطه هوش و ذکاوت خود محبوب سلطان بود.
ایلدگز	موسس سلسله اتابکان آذربایجان.
بادان (باذان)	سردار ایرانی در زمان خسرو پرویز که وی را برای دستگیری پیامبر(ص) به مدینه فرستاد که وی در آنجا اسلام آورد.
باگواس	از سرداران اردشیر سوم که اردشیر را کشته و پسرش را به تخت نشاند. بعد هم او را کشت و داریوش سوم را پادشاه خواند. عاقبت خودش را هم داریوش سوم کشت.
برخیا	نام پدر آصف وزیر سلیمان پیغمبر(ع).
برمک	رئیس معبد بودایی نوبهار بلخ که برامکه از اولاد او بوده اند. و نیز می گویند برمک اسم نبوده بلکه عنوانی بوده برای کسانی که معبد را اداره می کردند. نوبهار را هم برخی آتشکده بزرگ گفته اند و برخی گفته اند معبد بودایی بوده است.
بلال	نام کامل این مودن " بلال بن رباح بن حمامه " بوده است.
بلعم باعور	از علمای بنی اسرائیل که مستجاب الدعوه بوده و گویند به هوای نفس خود حضرت موسی(ع) را دعای بد کرد و موسی(ع) چهل سال در بیابان (تیه) سرگردان ماند.
بنیامین	ابن یامین، نام برادر حضرت یوسف(ع)، پسران یعقوب (ع)
بهلول	وهب بن عمرو، از بنی اعمام هارون الرشید و از شاگردان امام صادق(ع) و از عرفا و زاهدان عصر خود بوده است. گویند وقتی هارون، امام صادق(ع) را متهم به داعیه خروج کرد و برای کشتن آن حضرت از علمای زمان خویش فتوا خواست بهلول برای رهایی از تکلیف جابرانه هارون تظاهر به جنون کرد و از آن پس کارهای مجنونانه ولی عبرت انگیز می کرد.

پوران‌دخت	دختر خسرو پرویز که پس از پدر به مدت 16 ماه پادشاهی نمود.
تائیس	معشوقه اسکندر مقدونی که به اغواء وی اسکندر تخت جمشید را آتش زد.
خالد برمکی	پسر برمک و نخستین کسی که از آل برمک به وزارت رسید و مدتی وزیر سفاح عباسی بود.
خسرو اول	انوشیروان عادل
خسرو دوم	همان خسرو پرویز (نوه انوشیروان عادل)
روشنک	نام دختر دارا (داریوش سوم) که زن اسکندر مقدونی شد.
زبیده	زوجه هارون الرشید و مادر امین.
زکریا	نام پیامبری از بنی اسرائیل که گویند به اغواء شیطان به درختی پناه برد و در آن حالت که میان درخت بود دشمنان آن درخت را اره کرده و ایشان را به قتل رساندند
ساسان	نام پدر بابک و جد اردشیر بابکان که از نجبای پارس و موبد معبد آناهیتا در استخر فارس بود
سنباد	مردی از اهل نیشابور که به خونخواهی ابومسلم علیه منصور عباسی قیام کرد و هفتاد روز بعد با شصت هزار تن از اتباع خود در جنگ با خلیفه عباسی شکست خورده و کشته شد.
شاهرخ	پسر تیمورلنگ- وی زوجه ای به نام گوهرشاد آغا داشت که به دستور وی مسجد گوهرشاد در شهر مشهد مقدس ساخته شد.
شعیب	پدر زن حضرت موسی(ع) بوده است.
شهربانو	1- نام زوجه امام حسین(ع) 2- نام مادر زین العابدین(ع) 3- نام دختر یزدگرد سوم پادشاه ساسانی
شیرویه	همان قباد دوم پسر خسرو پرویز ساسانی است که پس از خلع پدرش، وی را کشت و خود به پادشاهی رسید و 17 تن از برادران خود را نیز به قتل رسانید اما خودش نیز پس از شش ماه پادشاهی به مرگ طاعون درگذشت.

معروف ترین پادشاه سلجوقی، پسر میکائیل و نوه سلجوق موسس سلسله سلجوقی بوده و ملقب به " ملک المغرب و المشرق " بوده است و دختر خلیفه قائم بامرالله را به زنی گرفت.	طغرل اول
نام پدر حضرت موسی کلیم (ع).	عمران
حاکم اترار در زمان سلطان محمد خوارزمشاه که به بهانه کشتن بازرگانان مغول از طرف چنگیزخان احضار شد که به علت ممانعت در تحویل دادن وی، بهانه ای برای حمله چنگیزخان به ایران شد.	غایرخان
از سلاطین مغول ایران، پسر ارغون خان و نبیره هلاکوخان که به دین اسلام گروید و نام محمود بر خود گذاشت.	غازان خان
پسر فیروز و پدر انوشیروان عادل که در سال 488 م به پادشاهی رسید.	قباد
از امراء طبرستان که در زمان معتصم عباسی قیام کرد و در صدد احیاء آیین زردشت بود و در اثر خیانت برادر خود کوهیار به دست لشکر معتصم دستگیر و در بغداد کشته شد.	مازیار
1- نام وزیر فرعون در زمان حضرت موسی (ع) 2- نام برادر حضرت ابراهیم (ع) 3- نام وزیر خشایارشا	هامان
پسر بهرام چهارم که در سال 399 م پادشاه شد و چ.ن حامی مسیحیان بود پیشوایان زردشتی او را گناهکار و بزهکار نامیده اند.	یزدگرد اول
پسر بهرام گور که در سال 439 م به سلطنت رسید و به ارمنستان لشکر فرستاد و پیشوایان مذهبی را گرفته و به کیش زردشت دعوت کرد.	یزدگرد دوم
آخرین پادشاه ساسانی که در جنگ با مسلمین، سپاهیان شکست خورده و وی در راه فرار به طرف مرو به دست آسیابانی کشته شد.	یزدگرد سوم
نام پسر ارشد حضرت یعقوب (ع).	یهودا